

Συνέντευξη κ. Ιωνά Νικολάου Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης για την εφημερίδα «Μάχη»

1. Αναλάβετε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης, για το οποίο ασκούσατε σκληρή κριτική για τον τρόπο λειτουργίας του τα χρόνια που βρισκόσασταν στην αντιπολίτευση. Σήμερα ως πολιτικός προϊστάμενος του Υπουργείου αυτού τι θέλετε να αλλάξετε και ποια λάθη και παραλείψεις θέλετε να διορθώσετε;

Είναι γεγονός ότι στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού ελέγχου έχω ασκήσει αυστηρή κριτική επί σειρά θεμάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Ο κυριότερος λόγος των διαφωνιών που έχω εκφράσει στο παρελθόν ήταν η απουσία συγκροτημένου προγράμματος δράσης από τις προηγούμενες κυβερνήσεις. Συνεπώς με την ανάληψη των καθηκόντων μου, έχω θέσει σε εφαρμογή και έχω ενημερώσει ενδελεχώς όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα τόσο της Αστυνομίας, Πυροσβεστικής όσο και των Διευθύνσεων του Υπουργείου για τους στόχους της κυβέρνησης Αναστασιάδη. Σημαντικότερο απ' όλα όμως θεωρώ ότι δεν μείναμε απλά στην ενημέρωση και την παρουσίαση αλλά έχουμε συζητήσει συγκεκριμένα τους τρόπους και τις μεθόδους που θα ακολουθήσει ο καθένας ξεχωριστά έτσι ώστε να επιτύχουμε τους στόχους αυτούς. Αξιοσημείωτο και ενθαρρυντικό συμπέρασμα των επαφών αυτών είναι ότι είναι κοινή η διαπίστωση της ανάγκης για αναδιοργάνωση και αναβάθμιση της Αστυνομίας. Έτσι ως Υπουργείο σε συνεργασία με την ηγεσία της Αστυνομίας έχουμε εγκύψει στην υλοποίηση της πρώτης μας προτεραιότητας η οποία είναι η αύξηση του αισθήματος ασφάλειας του πολίτη. Για να επιτευχθεί όμως αυτό είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε άμεσα με μεταρρυθμίσεις στην Αστυνομία οι οποίες αποσκοπούν στην δημιουργία μιας Αστυνομίας πλουσιότερης σε ικανότητες και αξία, που να είναι σύγχρονη και κυρίως αποτελεσματική. Ο κυβερνητικός προσανατολισμός υπογραμμίζει την ανάγκη για ανασχεδιασμό της Αστυνομίας ώστε να μην είναι δέσμια ενός μοντέλου το οποίο ανάγεται στην δεκαετία του 60. Θα επιδιώξουμε στα πλαίσια αυτά την υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων διεύθυνσης και διοίκησης στην Αστυνομία με την αλλαγή στη διοικητική δομή και λειτουργία, την αποκέντρωση εξουσιών και αρμοδιοτήτων και την αξιοποίηση των μελών στα Αστυνομικά τους καθήκοντα.

2. Πόσο έτοιμος ήσαστε να συγκρουστείτε με το κατεστημένο της Αστυνομίας που δεν θέλει να βγει από τα γραφεία;

Δεν είμαι βέβαιος για την ορθότητα της υπόθεσης που κάνετε ότι το κατεστημένο της Αστυνομίας αντιτίθεται να βγει από το γραφείο. Η δική μου η εκτίμηση είναι ότι κάθε άλλο πλην ορισμένων εξαιρέσεων, τα μέλη της Αστυνομίας επιθυμούν και επιζητούν την ανατροπή πεπαλαιωμένων αντιλήψεων. Θεωρώ κομβικής σημασίας το θέμα της αξιοποίησης των Αστυνομικών σε καθήκοντα τα οποία θα επενεργήσουν θετικά ως προς την επίτευξη της αποστολής της Αστυνομίας. Αφενός η ανάθεση αστυνομικής φύσεως καθήκοντα σε μέλη που δεν τα εκτελούν, ενισχύει την προσπάθεια για αύξηση του αισθήματος ασφάλειας. Απαραίτητη προϋπόθεση για αυτό είναι η επανεκπαίδευση του κάθε μέλους έτσι ώστε να είναι σε θέση να περιπολήσει τους δρόμους των πόλεων μας και να σταθεί όπου χρειαστεί παρά το πλευρό του πολίτη. Αφετέρου, ικανοποιείται ο μακροπρόθεσμος στόχος για εξοικονόμηση προσωπικού στη Δημόσια Υπηρεσία. Υπολογίζουμε ότι χωρίς να έχει ολοκληρωθεί η μελέτη μας, μόνο με ορισμένες κινήσεις όπως είναι η σύμπτυξη, συνένωση, ή κατάργηση κάποιων τμημάτων, έχουμε ήδη εξοικονομήσει περίπου 300 άτομα. Τις θέσεις αυτές θα ζητήσουμε να πληρωθούν στα πλαίσια της εναλλαξιμότητας από τον ευρύτερο Δημόσιο τομέα. Να αναφέρω εδώ ότι ήδη 70 περίπου άτομα έχουν ξεκινήσει εκπαίδευση και θα αναλάβουν καθήκοντα πεζών περιπολιών εντός της ερχόμενης βδομάδας. Επανερχόμενος στην ερώτησή σας θέλω να στείλω ένα ξεκάθαρο μήνυμα στα υπολείμματα του όποιου κατεστημένου έχει ριζώσει στην Αστυνομία, ότι δεν έχουμε ενδιασμό να βρεθούμε αντιμέτωποι με την όποια πρόκληση και εμπόδιο παρουσιαστεί στην πορεία προς την υλοποίηση του κυβερνητικού προγράμματος. Είναι καθήκον μας να επαναφέρουμε το αίσθημα ασφάλειας στον πολίτη και αυτό θα το επιδιώξουμε πάση θυσία.

3. Ποίες είναι οι σχέσεις σας σήμερα με τον Αρχηγό της Αστυνομίας με τον οποίο ήρθατε στο παρελθόν πολλές φορές αντιμέτωπος αλλά και με

τον Υπαρχηγό, τον οποίο κατηγορήσατε δημόσια για τις προαγωγές που πήρε κατά την προηγούμενη διακυβέρνηση;

Οι σχέσεις μου με την ηγεσία της Αστυνομίας δεν είναι άσχημες. Είναι πάνω απ όλα όμως επαγγελματικές. Έχω ξεκαθαρίσει τόσο στον Αρχηγό όσο και στον Υπαρχηγό και σε ολόκληρη την ηγεσία της Αστυνομίας ότι απαιτώ επαγγελματισμό. Μέχρι στιγμής μπορώ να πω ότι σε ένα μεγάλο βαθμό και οι δυο ανταποκρίνονται στα καθήκοντα τους και τις απαιτήσεις μου για την εφαρμογή του προγράμματος. Είναι βεβαίως δύσκολο να αναπτύξει και να διατηρήσει κανείς τέτοιες σχέσεις ιδιαίτερα όταν παλαιότερα επικρατούσαν διαφορετικές αντιλήψεις. Θέλω να επαναλάβω όμως αυτό που είπα και προηγουμένως, η εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος πρέπει να επιτευχθεί με κάθε κόστος και για να γίνει αυτό είναι απαραίτητη η θετική συνεργασία με την ηγεσία της Αστυνομίας. Όσο αυτή παραμένει έτσι δεν έχω περισσότερες απαιτήσεις και προσδοκίες.

4. Το αίσθημα της ασφάλειας των πολιτών έχει πληγεί σε μεγάλο βαθμό, ενώ το έγκλημα έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Γιατί φτάσαμε σε αυτό το σημείο και πόσο αποφασισμένος είστε να αλλάξετε αυτά τα δεδομένα και πιο τρόπο;

Είναι όντως κοινή διαπίστωση ότι το αίσθημα ασφάλειας είναι ιδιαίτερα υποβαθμισμένο σήμερα στον τόπο μας. Τα καθημερινά προβλήματα του κόσμου στα οποία η Αστυνομία αδυνατεί σε κάποιες περιπτώσεις να προσφέρει λύσεις, προστασία και ασφάλεια είναι σημαντικοί λόγοι που ευθύνονται για το αυξημένο αίσθημα ανασφάλειας. Γι αυτό έχουμε θέσει την ασφάλεια του πολίτη ως οριζόντιο στόχο για κάθε δραστηριότητα κάθε δομής που λειτουργεί στην Αστυνομία. Είναι θα έλεγα το μεγαλύτερο μας στοίχημα. Για την επίτευξη του στόχου αυτού προχωρούμε με αλλαγές που σχετίζονται με τη συμπεριφορά των αστυνομικών και με τη δυνατότητα ανταπόκρισής τους σε βασικά αιτήματα του πολίτη ή ακόμα και απαιτήσεις του πολίτη από την Αστυνομία. Την ίδια ώρα προσπαθούμε να συμφιλώσουμε την Αστυνομία με τον πολίτη. Για παράδειγμα θεωρούμε ότι δεν μπορεί ένα τμήμα ή μια υπηρεσία να ανταποκρίνεται με έναν άλφα τρόπο έναντι του πολίτη, έναντι των απαιτήσεών του, και ένα άλλο τμήμα να υπολειπόμεν ή να μην μπορεί να ανταποκριθεί στο βαθμό στον οποίο θα έπρεπε. Για να μπορούμε να φθάσουμε σε αυτό το σημείο, σε αυτές τις συναντήσεις που είχα μέχρι τώρα, εξήγησα στα μέλη της Αστυνομίας και στην ηγεσία της, ότι επιβάλλεται το κάθε τμήμα, κάθε υπηρεσία, κάθε μονάδα να λειτουργεί κατά τρόπο που να μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτό το στόχο.

5. Εκτός από ανασφάλεια οι πολίτες σήμερα νιώθουν και μεγάλη απογοήτευση από το γεγονός ότι σε πολλές περιπτώσεις δίνεται η εντύπωση ότι κάποιος στην Κύπρο είναι υπεράνω του νόμου, την βγάζουν πάντα «καθαρή», ενώ απλοί πολίτες με το παραμικρό μπαίνουν φυλακή! Σχολιάστε.

Θίγεται ένα θέμα με πολλές προεκτάσεις που ταλαιπωρεί την κυπριακή κοινωνία και απασχολεί την κοινή γνώμη εδώ και πολλά χρόνια. Η ατιμωρησία είναι ένας παράγοντας που εντείνει την ανασφάλεια των πολιτών και γι αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία να την αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά. Θέλω όμως να είμαι και δίκαιος με τους κύπριους πολίτες οι οποίοι δικαιολογημένα περιμένουν πολλά από την σημερινή κυβέρνηση. Για τον τερματισμό της γάγγραινας που ονομάζεται ατιμωρησία σε αυτόν τον τόπο επιβάλλεται μεθοδικότητα και κοινή δράση όλων των θεσμών της πολιτείας και αυτό δεν είναι βεβαίως απλό εγχείρημα. Ως κυβέρνηση έχουμε προχωρήσει στην υλοποίηση μέτρων και δράσεων για την αντιμετώπιση της ατιμωρησίας. Τα μέτρα αυτά αφορούν κυρίως νομοθετήματα τα οποία θα ισχυροποιήσουν την αποκατάσταση του αισθήματος δικαίου και ταχεία απονομή της δικαιοσύνης, τη ρύθμιση των ποινικών και αστικών ευθυνών για πράξεις των πολιτειακών αξιωματούχων. Θέλω όμως να κάνω μια ξεχωριστή αναφορά ως προς την αποκατάσταση του αισθήματος δικαίου των πολιτών σε σχέση με την οικονομική τραγωδία που προκλήθηκε στον τόπο μας γιατί είναι ένα ζήτημα που καίει κυριολεκτικά τον κάθε πολίτη. Η Κυβέρνηση, μετά την απόφαση της Ερευνητικής Επιτροπής να μην ερευνηθεί ποινικές ευθύνες, κατέθεσε την άποψη της στο Γενικό Εισαγγελέα για να προχωρήσει στη διεξαγωγή αυτών των ανακρίσεων. Έχουμε συγκροτήσει μια ομάδα από το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων, το Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος, το Τμήμα Ηλεκτρονικού

Εγκλήματος, καθώς και άλλους έμπειρους ανακριτές που υπηρετούν σε άλλα τμήματα, τη ΜΟΚΑΣ και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η ομάδα αυτή η οποία θα αναλάβει το συντονισμό των ανακρίσεων υπό την παρακολούθηση και καθοδήγηση του Γενικού Εισαγγελέα, θα ενισχύσουν εμπειρογνώμονες όπως για παράδειγμα λογιστές, ελεγκτές, και ειδικούς στα χρηματοπιστωτικά. Παραμένουμε λοιπόν παρόλα τα εμπόδια πιστοί στη δέσμευση για τιμωρία όσων ευθύνονται για την κατάσταση της οικονομίας.

5. Το ΑΚΕΛ, παρά τις εξηγήσεις που εσείς προσωπικά δώσατε, επιμένει ότι παραμένουν αναπάντητα τα ερωτήματα για τις εκατοντάδες μεταθέσεις στην αστυνομία, οι οποίες καταγγέλλει έγιναν με εντελώς αναξιοκρατικά και κομματικά κριτήρια. Τι απαντάτε;

Για αυτό το αδικαιολόγητα πολύκροτο θέμα έχω απαντήσει επανειλημμένα στην αντιπολίτευση ότι οι μεταθέσεις σε αντίθεση με την εποχή της δικής τους διακυβέρνησης, έγιναν στο πλαίσιο της εναλλαξιμότητας όπως αυτό περιλαμβάνεται στο κυβερνητικό πρόγραμμα. Λυπάμαι πραγματικά όταν κάποιοι επιμένουν να χρησιμοποιούν επιχειρήματα τα οποία αποσκοπούν αποκλειστικά στη δημιουργία εντυπώσεων. Θα ήταν πιο παραγωγικό εάν αναγνώριζαν ότι οι μετακινήσεις που έχουν γίνει έχουν ως στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της Αστυνομίας και ειδικότερα την αντιμετώπιση του εγκλήματος. Θέλω να διαβεβαιώσω για ακόμα μια φορά ότι η εποχή της κομματοκρατίας έχει παρέλθει. Ως κυβέρνηση επιδιώκουμε θεσμικές αλλαγές που θα ενισχύσουν την αξιοκρατία σε όλο το φάσμα της δημόσιας υπηρεσίας.

6. Μπορείτε με βεβαιότητα να μας πείτε ότι μέχρι σήμερα δεν γίνετε δέκτης αιτημάτων από πολίτες ή πολιτικούς για εξυπηρέτηση συγκεκριμένων προσώπων. Πώς αντιμετωπίζετε, με άλλα λόγια, εσείς προσωπικά το ρουσφέτι;

Η εφαρμογή της αξιοκρατίας είναι το καλύτερο αντίδοτο του ρουσφετιού. Έχω ήδη προχωρήσει σε μελέτη η οποία καταλήγει σε πρακτικά μέτρα που θα ενισχύσουν την αξιοκρατία εντός της Αστυνομίας. Για παράδειγμα η εισαγωγή μετρήσιμων κριτηρίων στις προαγωγές, και ο περιορισμός της βαρύτητας προς την προσωπική συνέντευξη είναι δύο μέτρα που θα ελαχιστοποιήσουν τη δυνατότητα στον οποιονδήποτε να επηρεάσει τη διαδικασία για προαγωγή κάποιου μέλους της Αστυνομίας. Η αντιμετώπιση του ρουσφετιού είναι όπως έχω ξεκαθαρίσει προς τα μέλη της Αστυνομίας ένα στοίχημα το οποίο όταν κερδηθεί θα βελτιώσει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία τόσο μεταξύ των μελών αλλά και με τους ίδιους τους πολίτες. Η λογική «δικός μας και δικός τους» δεν μπορεί να αποτελεί πλέον κώδικα συμπεριφοράς και λειτουργίας. Αν θέλουμε να αναδείξουμε και να αναβαθμίσουμε το ρόλο της Αστυνομίας, αυτή τη λογική θα πρέπει όλοι να την ξεχάσουν.

7. Θέλω να μου ξεκαθαρίσετε κάτι. Πώς γίνεται σε μια λέσχη, η οποία λειτουργεί παράνομα και ως καζίνο, να γίνεται έφοδος της Αστυνομίας την μια μέρα, να κατάσχονται όλοι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και διάφορα άλλα τεκμήρια και την επόμενη να λειτουργεί ξανά από τους ίδιους ανθρώπους λες και δεν έγινε τίποτα!

Σε ένα μεγάλο βαθμό αυτά τα φαινόμενα έχουν περιοριστεί. Τους τελευταίους μήνες, έχουμε θέσει ξεκάθαρους στόχους για την αντιμετώπιση του εγκλήματος με ιδιαίτερη έμφαση στην καταπολέμηση του παράνομου τζόγου. Θεωρούμε ότι τα υποστατικά στα οποία διεξάγεται παράνομος τζόγος είτε αυτός είναι ηλεκτρονικός είτε άλλης μορφής, αποτελούν σοβαρή εστία παράνομων δραστηριοτήτων και για αυτό θεωρούμε την καταπολέμηση τους υψίστης σημασίας για την ευρύτερη καταστολή του εγκλήματος. Συνεπώς, θεωρούμε ότι και σε αυτό εδώ το σημείο διαφοροποιούμαστε από την αδράνεια και την σκόπιμη σε κάποιες περιπτώσεις ολιγωρία που παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια. Όπως καλά γνωρίζετε έχουν ήδη αρχίσει να πραγματοποιούνται σε τακτική βάση με συγκεκριμένο πρόγραμμα και με συγκεκριμένους στόχους επιχειρήσεις οι οποίες θα επιδιώκουν την καταστολή συγκεκριμένων εγκληματικών συμπεριφορών οι οποίες σήμερα λειτουργούν στον τόπο μας. Είναι ένα από τα θέματα που έχω υπογραμμίσει κατά τις επισκέψεις μου στις Αστυνομικές

Διευθύνσεις, ότι δηλαδή δεν πρόκειται να συνεχιστεί η ανοχή και πως πρέπει ο καθένας να ανταποκριθεί πλήρως στις υποχρεώσεις του.

8. Τι γίνεται με το θέμα των φυλάκων; Τροχοδρομείται άνοιγμα προσφορών για ιδιωτικές φύλακες;

Τα διαχρονικά πλέον προβλήματα που παρατηρούνται στις φυλακές δεν μπορούν να λυθούν εν μια νυκτί. Αναγνωρίζουμε όμως ότι το κυριότερο πρόβλημα είναι αυτό του υπερπληθυσμού. Για την αντιμετώπιση του θεωρώ δεν έχουμε άλλη επιλογή από την ανεύρεση των απαιτούμενων πόρων για ανέγερση νέων φυλακών. Οφείλουμε να αξιοποιήσουμε άλλες μεθόδους όπως είναι η σύμπραξη μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και να ανεγερθούν φυλακές για τις οποίες θα μπορούμε να πληρώνουμε είτε κατά φυλακισμένο είτε για το σύνολο του χώρου και να μείνουν στην Κυπριακή Δημοκρατία μετά από κάποια χρόνια. Την μεθοδολογία αυτή ακολουθούν όλα τα κράτη της ΕΕ.